

Boeken

Het nut van BBI

In de jaren tachtig en negentig was de term *BBI* een grote hit in gemeenten. Iedere bestuurder in deze periode is waarschijnlijk wel eens geconfronteerd met deze drielettercombinatie in folders, voorbeeldbegrotingen of tijdens symposia en congressen.

Aanvankelijk stond de afkorting voor *beleids- en beheersinstrumentarium*. Vanwege het sterk instrumentele imago dat hiermee werd benadrukt, werd het later omgedoopt tot *bestuurlijke vernieuwing, bedrijfsvoering en informatievoorziening*. Dit project, waarvan de oorsprong ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, werd later geadopteerd door de Stichting BBI. In het promotieonderzoek *Doorwerking van BBI* van Harry Aardema wordt een analyse gemaakt van de bijdrage die het BBI-gedachtengoed heeft geleverd aan de kwaliteit van het functioneren van gemeenten. Harry Aardema maakt hiervoor een analyse van de bedoelingen van BBI en de doorwerking daarvan in gemeenten. Tot slot ontleedt hij in zijn dissertatie de sterke en zwakte punten van BBI.

Zijn onderzoek wijst uit dat BBI een grote bekendheid genoot in gemeenten. Zij voerden in de jaren tachtig en negentig gedeeltelijk de BBI-instrumenten in, zoals productbegrotingen. Ook een aantal BBI-uitgangspunten vond ingang, zoals het laag in de organisatie neerleggen van bevoegdheden. Desalniettemin blijkt de conclusie van het onderzoek onthutsend als het gaat om de mate waarin BBI-doelstellingen zijn bereikt. Zo heeft BBI niet geleid tot een versterking van de positie van de

raad, lijkt de beheersing van gemeentelijke organisaties niet toegenomen en blijken er geen aanwijzingen te zijn dat BBI heeft bijgedragen aan een toename van de klantgerichtheid van gemeenten. Wat menig bestuurder en manager waarschijnlijk al vermoedde, wordt met het onderzoek bevestigd. De financieel-instrumentele insteek van BBI heeft waarschijnlijk een bijdrage geleverd aan een betere bedrijfsvoering en sturing van gemeenten, maar van de realisatie van de bredere doelstelling, waaronder de bestuurlijke vernieuwing, is weinig terechtgekomen.

Maar hoe nu verder? Harry Aardema geeft het advies om een 'beter organisatorisch functioneren niet te zoeken in perfectionering van techniek, maar te beginnen bij verbetering van interactie op het niveau van onderliggende waarden'. 'Dwing mensen niet om beheerst te worden door techniek, maar dwing de techniek om ondersteunend te zijn aan mensen.'

Ondanks een eerste poging om handen en voeten te geven aan dit advies wordt dit idee niet echt uitgewerkt. Dat is jammer. Van de drielettercombinatie BBI zullen bestuurders, ambtenaren en adviseurs de komende decennia immers wel niet meer warm worden, maar het risico van een diep geworteld collectief geloof van sommige bestuurders en ambtenaren in 'concepten en modellen' is tegenwoordig nog steeds aanwezig.

Jaring Hiemstra,
seniormanager public sector, KPMG

Doorwerking van BBI: evaluatie van een veranderbeweging bij de Nederlandse gemeenten, door Harry Aardema. Proefschrift RU Groningen, uitgave: Bestuur & Management Consultants (BMC), Leusden, 376 blz., ISBN 90-9016349-2, prijs € 39, samenvatting 60 blz., € 14. Bestellen bij BMC: e-mail bmc@bmc.info, tel. 033-496 52 00, fax 033-496 52 99.

Kort

Vluchtelingen

De tiende editie van de *Vluchtelingen-almanak - de kleine almanak* - is verschenen. De uitgave van het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) staat weer boordevol informatie voor vluchtelingen, nieuwkomers, asielzoekers en uitprocedeerden. Korte, bondige en actuele informatie over regelingen en voorzieningen, bijwerkt tot 1 april van dit jaar.

De kleine almanak voor informatie en advies: vluchtelingen (en nieuwkomers) 2003/2004, NIZW-uitgeverij, ISBN 90-5957-040-5, 446 blz. Prijs € 15. Bestelwijze: NIZW-uitgeverij, postbus 19152, 3501 DD Utrecht, 030-230 66 07, fax 030-230 64 91, e-mail bestel@nizw.nl.

Gehandicapten

De huidige tendens is om mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking niet langer in aparte voorzieningen zorg te bieden, maar hen zo veel mogelijk bij de samenleving te betrekken. De brochure *Zo kan het ook* geeft daar voorbeelden van. Samenstellers zijn het NIZW (Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn) en de Princenhofgroep, een alliantie van twaalf zorgaanbieders in de gehandicaptenzorg. De voorbeelden zijn ontleend aan hun praktijkervaringen. Ze gaan over gezinsondersteuning, onderwijs, kleinschalig wonen en integratie en keuzevrijheid bij dagbesteding. Een illustratie van *community care* in de praktijk. Dit is de eerste in een reeks brochures van NIZW en Princenhofgroep.

Zo kan het ook, NIZW, gratis te downloaden van www.nizw.nl.

Lokaal bestuur

In de *Pocketreeks lokaal bestuur* van de VNG-uitgeverij verschenen twee deeltjes over de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. Voorheen waren er drie uitgaven voor respectievelijk raadsleden, commissieleden en wethouders. Door het duale bestel zijn de bakens verlegd. Er is nu een deel voor raads- en commissieleden en een voor burgemeesters en wethouders. De opzet van beide uitgaven is gelijk, met de rechtspositiebesluiten en meest relevante wet- en regelgeving en zo actueel mogelijke tabellen over bezoldiging, ambtstoelage, wedde en onkostenvergoeding.

De rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers, pocketreeks lokaal bestuur, VNG-uitgeverij. ISBN 90 322 7500 3 (raads- en commissieleden), ISBN 90 322 7544 5 (B en W). Beide € 12,50. Zie ook de losbladige uitgave Rechtspositie burgemeesters, wethouders en raads- en commissieleden van de VNG-uitgeverij (www.vnguitgeverij.nl); www.minbzk.nl; www.vngnet.nl; www.overheid.nl.